

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 456: “Nghĩa” Là Nghĩa Lý. Quán Môn Và Hành Môn, Hoặc Hàng Phục Hoặc Đoạn Trừ, Đó Chính Là Chân Thật Nghĩa

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 039)

Chuyển ngữ: Tịch Minh



【”Nghĩa” là nghĩa lý. Quán môn và hành môn, hoặc hàng phục hoặc đoạn trừ, đó chính là ý nghĩa chân thật.】

Đây là giải thích ý nghĩa trên mặt chữ của bốn chữ “thâm giải nghĩa thú” (hiều sâu nghĩa thú). Phần trước đã nói “thâm giải”, bây giờ lại giảng “nghĩa thú”. “Nghĩa” là nghĩa lý, đạo lý, là đạo lý của vũ trụ nhân sinh. “Quán môn” và “hành môn”, tôi giảng rất giản dị cho mọi người dễ hiểu: Quán môn chính là cách suy nghĩ, cách nhìn nhận, quan niệm của chúng ta; hành môn chính là cách làm, cách nói của chúng ta, thể hiện trên hành vi của cơ thể. Quán môn và hành môn chính là cách nghĩ, cách nhìn, cách nói, cách làm, điều này mọi người đều dễ hiểu. “Nhược phục nhược đoạn” (hoặc hàng phục hoặc đoạn trừ), điều này là nói đối với phiền não, tức là đối với vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, quý vị có thể hàng phục được nó, hàng phục là chưa đoạn trừ, nhưng nó không khởi tác dụng. Tịnh Tông chúng ta niệm Phật, nếu có thể hàng phục, thì đạt được công phu thành niệm, “sự nhất tâm bất loạn”, đây là hàng phục phiền não; nếu đoạn trừ, thì đó là phá một phẩm vô minh, chứng một phần pháp thân, đó là “lý nhất tâm bất loạn”. Lý nhất tâm bất loạn là đoạn phiền não, sự nhất tâm bất loạn là phục phiền não. Đây chính là ý nghĩa chân thật của việc “phục” (hàng phục) và “đoạn” (đoạn trừ), chính là nói rõ đạo lý này.

【”Thú” là chỗ quy hướng về, cũng gọi là hướng đến.】

“Thú” là nói từ trên mặt Sự, cũng chính là lợi ích chân thật mà quý vị đạt được; nói cách khác, là quả báo mà quý vị nhận được, thiện nhân thì thiện quả, ác nhân thì có ác báo. Phần trước đã nói qua, tánh thể nhất định hiện tướng, tướng không thể diệt. Tánh là thật, là không đổi, tướng là giả, là sẽ thay đổi.

Chính vì tướng sẽ thay đổi, nên nhân thiện biến thành tướng thiện, nhân ác thì biến thành tướng ác. Nhân ác biến thành tướng của ba đường ác, nhân thiện biến thành tướng của ba đường thiện, biến thành tướng của Phật Bồ Tát. Bởi vì tướng sẽ thay đổi, cho nên Phật mới dạy chúng ta “nhi sanh kỳ tâm” (mà sanh tâm ấy). “Nhi sanh kỳ tâm” là nói trên mặt Tướng; “ưng vô sở trụ” (không nên trụ vào đâu) là đối với mặt Tánh mà nói. Tuy có vọng tướng, nhưng không thể chấp trước vào tướng, bởi vì tướng luôn biến đổi, nên Phật dạy chúng ta, tu nhân thiện được quả thiện, quý vị gieo nhân ác nhất định có ác báo. Nghiệp nhân quả báo là chân lý, người thế gian gọi là chân lý, định luật, điều này là chân thật, một chút cũng không giả. Cho nên quý vị thấu rõ, quý vị hiểu được, thì khởi tâm động niệm quyết định sẽ không có ác niệm. Ác niệm còn không có, quý vị thử nghĩ xem, làm sao có thể làm việc ác? Tuyệt đối sẽ không làm việc ác. Sinh mệnh trong đời này rất ngắn ngủi, cho dù sống đến một trăm tuổi, cũng chỉ trôi qua như trong một cái khảy móng tay mà thôi. Tuổi này của tôi đã là tuổi xưa nay hiếm, nhất định phải trân trọng. Cho nên hãy mượn cái giả để tu cái thật, cái thân thể giả tạm này thời gian rất ngắn, hãy tu thêm một chút thiện phước, có sao phải đi tạo tội nghiệp? Tạo tội nghiệp chính là tự làm khó chính mình, điều này không cần thiết, tu thêm một chút phước, tích thêm một chút đức, điều này mới quan trọng. Đây mới là thứ mà bản thân thực sự có thể mang theo được. Cổ đức thường nói: “Vạn ban tương bất khứ, duy hữu nghiệp tùy thân” (Muôn việc đều không mang đi được, chỉ có nghiệp là theo thân). Đừng mang theo ác nghiệp, mang theo nhiều thiện nghiệp thì tốt hơn. Người niệm Phật chúng ta phải mang theo tịnh nghiệp, mang theo thánh hiệu của Phật Bồ Tát mà vãng sanh, vậy là tốt nhất.

“Tức hạ văn sở thuyết tín tâm thanh tịnh tác sanh thực tướng thị dã” (Chính là phần dưới nói: niềm tin thanh tịnh thì sinh ra thật tướng vậy). Tín tâm thanh tịnh, “thú” chính là sinh ra thật tướng. Sinh ra thật tướng chính là sinh ra trí tuệ, tâm thanh tịnh sinh trí tuệ. Nhờ có trí tuệ mới có thể nhìn thấy được chân tướng của vũ trụ nhân sinh, không có trí tuệ chân thật, thì không nhìn thấy được chân tướng của vũ trụ nhân sinh. Sau khi nhìn thấy chân tướng của vũ trụ nhân sinh rồi, quyết định sẽ không làm ác, cuộc sống của quý vị nhất định hoàn toàn tương ứng với những lý luận và phương pháp đã giảng trong Kinh Kim Cang, đó chính là “hành” đã đến nơi, vì sao vậy? “Giải” đến nơi, thì “hành” sẽ đến nơi; “giải” viên mãn, thì “hành” sẽ viên mãn.